

PARTER

Kärande
Immigrant-institutet, 802005-6837
Kvarngatan 16,50244 Borås

Ställföreträdare: institutionschefen Miguel Benito, adress
som ovan

Svarande
Staten genom Styrelsen för psykologiskt försvar, 202100-0498
Box 2195, 103 15 Stockholm

Ombud: avdelningsdirektören jur.kand. Staffan Stenström, adress som
ovan

DOMSLUT

1. Tingsrätten lämnar käromålet utan bifall.
2. Tingsrätten förpliktar Immigrant-institutet att ersätta Staten genom Styrelsen för psykologiskt försvar dess rättegångskostnad med femtiotusen (50 000) kr, jämte ränta enligt 6 § rättelagen (1975:635) från den 14 december 2006 till dess betalning sker.

Dok.lid 349431

Postadress
Box 8307
104 20 Stockholm

Besöksadress
Fleminggatan 14

Telefon Telefax
08-65752 14 08-6575295
E-post:
stockholms.
tingsratt.avdelning7@dom.se
www.stockholmstingsratt.se

Expeditionstid
måndag - fredag
09:00-12:00
13:00-15:00

BAKGRUND

Immigrant-institutet har sedan 1976 publicerat en katalog över invandrar- och minoritetstidskrifter. Katalogen gavs ut i en ny upplaga 1982. Den senaste tryckta upplagan är från år 2001. Katalogen publiceras även på internet sedan 1996. Internetkatalogen revideras årligen.

Styrelsen för psykologiskt försvar (SPF) publicerade i april 2005 en tryckt katalog med titeln "Minoritetsmedier i Sverige", skriven av fil. dr. Leonor Camauer.

I målet gör Immigrant-institutet gällande att SPF genom utgivandet av katalogen "Minoritetsmedier i Sverige" har publicerat delar av Immigrant-institutets katalog och att SPF:s utnyttjande av materialet innebär intrång i Immigrant-institutets rättigheter enligt 49 § lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk, det s.k. katalogskyddet, eftersom SPF saknat Immigrant-institutets samtycke till utnyttjandet.

YRKANDEN M.M

Immigrant-institutet har yrkat

- a) att SPF skall förpliktas att till Immigrant-institutet utge ersättning med 100 000 kr avseende skäligt vederlag för intrång i ensamrätten till Immigrant-institutets katalog.
- b) att SPF skall förpliktas att till Immigrant-institutet utge skadestånd med 50 000 kr för den ytterligare skada som uppkommit genom publiceringen av katalogen.]
- c) att katalogdelarna av skriften "Minoritetsmedier i Sverige" inklusive underlag till katalogen i form av filer eller annat material skall förstöras.

SPF har bestritt yrkandena. SPF har som skäligt i och för sig vitsordat ett belopp om 50 000 kr avseende skäligt vederlag och ersättning för ytterligare skada och har

överlämnat till rätten att bestämma fördelningen mellan de båda posterna. SPF har vidare medgett att SPF:s katalog "Minoritetsmedier i Sverige" inklusive underlag till katalogen i form av filer eller annat material förstörs för det fall tingsrätten skulle finna att SPF:s katalog gör intrång i Immigrant-institutets katalogskydd.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader.

GRUNDER

Immigrant-institutet

Immigrant-institutet har framställt en katalog bestående även sammanställning av invandrar- och minoritetstidskrifter. I katalogen har ett stort antal uppgifter sammanställts och katalogen är också ett resultat av väsentliga investeringar.

Den senast tryckta katalogen, från 2001, innehåller betydligt mer utförlig information jämförd med 1976 års katalog. Sedan år 1996 publicerar Immigrant-institutet katalogen på internet. Internetkatalogen revideras årligen. Kostnaderna för revidering av katalogen har varit väsentliga.

Immigrant-institutets katalog åtnjuter katalogskydd enligt 49 § upphovsrättslagen. Skyddstiden skall räknas från den dag då institutet slutar att underhålla katalogen.

SPF har i den tryckta katalogen, "Minoritetsmedier i Sverige", publicerat delar av Immigrant-institutets katalog över invandrar- och minoritetstidskrifter. Detta har skett utan att SPF fått tillstånd från Immigrant-institutet. SPF:s publicering innebär ett uppsåtligt intrång i Immigrant-institutets katalogskydd enligt upphovsrättslagen. SPF skall på grund av intrånget betala skälig ersättning till Immigrant-institutet för utnyttjandet av katalogen samt skadestånd.

SPF

Immigrant-institutets katalog åtnjuter inte katalogskydd längre. Skyddstiden för den ursprungliga katalogen som publicerades år 1976 löpte ut redan 1991. Skillnaderna mellan den katalogen och katalogen från år 2001 är visserligen väsentliga. Immigrantinstitutet har dock inte visat att det under den senaste 15-årsperioden tillförts ett stort antal nya uppgifter eller att kostnaderna för arbetet med att uppdatera katalogen under denna tid inneburit en sådan väsentlig investering som erfordras för att en ny skyddstid skall börja löpa.

Om tingsrätten skulle finna att Immigrant-institutets katalog alltjämt åtnjuter skydd enligt 49 § upphovsrättslagen utgör i vart fall inte SPF:s katalog, "Minoritetsmedier i Sverige", en kopiering och innehåller inte ens inslag av kopiering av Immigrant-institutets katalog.

Om tingsrätten emellertid skulle finna att SPF gjort intrång i Immigrant-institutets katalogskydd har Immigrant-institutet i vart fall inte visat att institutet haft merkostnader och att skada uppkommit på grund av publiceringen av SPF: s katalog.

SAKFRAMSTÄLLNING**Immigrant-institutet**

Immigrant-institutet har i 30 års tid arbetat med att kartlägga och registrera invandrar- och minoritetstidskrifter i Sverige. Det är ett mycket omfattande och tidsödande arbete. Immigrant-institutet har avsatt en fjärdedels års arbetskraft till arbete med revidering och framställning av katalogen, vilket motsvarar en kostnad om 100 000 kr per år. Immigrantinstitutet har gjort väsentliga investeringar för sammanställning och revidering av samtliga upplagor av katalogen.

Immigrant-institutets katalog från år 1976 innehöll 128 tidskrifter och tidningar medan 1992 års katalog innehöll cirka 200 titlar. 2001 års katalog är systematiserad efter titel i

alfabetisk ordning. Under varje tidskrift finns olika uppgifter angivna, såsom språk, startår, utgivare, adressuppgifter, telefonnummer, hemsida och upplagens storlek. Katalogen innehåller cirka 230 tidskrifter och totalt cirka 2000 uppgifter. Det som är nytt i 2001 års katalog i jämförelse med tidigare publicerade kataloger är att denna innehåller en lista över elektroniska tidskrifter. I katalogen finns även uppgifter om hemsidor. Det har således skett en väsentlig kvalitativ och kvantitativ förändring av kataloginnehållet vilket innebär att varje ny upplaga av katalogen kommit i åtnjutande även nytt skydd om 15 år.

Sidorna 8-61 samt registret i SPF:s katalog utgör det material som gör intrång i Immigrant-institutets katalogskydd. Det görs inte gällande att SPF har kopierat hela Immigrant-institutets katalog, men väl väsentliga delar av denna. 123 av de 136 titlarna i SPF:s katalog kommer från Immigrant-institutets katalog. Det är således endast 13 av de titlar som SPF publicerat som inte finns med i Immigrant-institutets katalog.

Leonor Camauer som har gjort SPF:s katalog har uppgett att hon utifrån tre källor, Immigrant-institutets katalog "Invandrar- och minoritetstidskrifter, Kulturrådets katalog "Kulturtidskriften 2003" och Presstödsnämndens förteckning "Minoriteternas Medier, utarbetade en arbetslista om 293 titlar med kontaktuppgifter.

Endast ett 20-tal av dessa tidskrifter härrör från Kulturrådets katalog. Nästan alla dessa titlar finns också med i Immigrant-institutets katalog. Det är således en mycket liten delom ens något - av källmaterialet som kan ha hämtats från Kulturrådets katalog.

Beträffande Presstödsnämndens katalog är Immigrant-institutet av den uppfattningen att Stockholms tingsrätt i dom den 19 september 2005, mål nummer T 7557-05, har slagit fast att denna utgör en kopia av Immigrant-institutets katalog.

Den enda källan till Leonor Camauers arbetslista och därmed till SPF:s katalog är således Immigrant-institutets sammanställning.

Det finns endast några få obetydliga skillnader mellan SPF:s katalog och Immigrantinstitutets. SPF har lagt till uppgifter om kontaktpersoner under respektive tidskrift. I övrigt har SPF också lagt till två rubriker; "Geografisk fördelning i Sverige" och "Län". Dessa uppgifter är i Immigrant-institutets katalog inte angivna under särskilda rubriker, men framgår beträffande många titlar i textinnehållet. Vilket län tidskriften ges ut i framgår av att det i Immigrant-institutet anges i vilken ort tidskriften publiceras. Således är det enda tillägget i SPF:s katalog uppgiften om kontaktperson. Resten av uppgifterna har kopierats från Immigrant-institutets katalog. SPF kan inte genom att på detta vis lägga till uppgifter anses självständigt ha utarbetat en katalog. De uppgifter som lagts till tillför ingenting nytt eller väsentligt. Att SPF:s katalog är större till omfanget beror främst på att denna också omfattar radio- och TV - medier.

Det finns exempel på att felaktiga namn- och adressuppgifter som ursprungligen funnits i Immigrant-institutets katalog återfinns oförändrade i SPF:s katalog, vilket också tyder på att en kopiering har skett.

SPF:s katalog visar stora brister jämförd med Immigrant-institutets. Som exempel har SPF i fråga om någon tidskrift uppgett att denna ges ut på fem olika språk, medan den i själva verket ges ut på endast två. Det finns också många exempel på skrivfel och att fel namn eller kontaktuppgifter uppgivits.

Yrkandet avseende skäligt vederlag för utnyttjande om 100000 kr utgör en försiktig uppskattning av en skada uppgående till drygt 500 000 kr. Av budgetpropositionen för 2003 framgår att kostnaden för en kulturtidskriftskatalog är 400 000 kr varav 200 000 kr för tryckning och 200000 kr för arbete m.m. Immigrant-institutet har i år förlorat 300 000 kr i uteblivet stöd från Kulturrådet, vilket i och för sig inte bara beror på att den för den här tvisten aktuella katalogen har kopierats. Merkostnaden för Immigrant-institutet består i en förlorad möjlighet att få fortsatt stöd från staten. Om olika myndigheter skulle tillåtas att kopiera Immigrant-institutets katalog kan institutet gå miste om sitt uppdrag och de anslag man rar från staten. Vidare har Immigrant-institutet förlorat förtroende från invandrarföreningar .

Ersättning skall även utgå för ytterligare skada. Immigrant-institutet har tillfogats skada på så sätt att flera tidningsredaktörer och författare hellre använder SPF:s katalog än Immigrant-institutets eftersom en ideell förening aldrig kan konkurrera med en myndighet. Det yrkade beloppet om 50 000 kr utgör endast en mycket lite del av vad en sådan skada i själva verket innebär.

Immigrant-institutet har tvingats att gå till domstol på grund av att SPF vägrat att föra samtal om intrånget. Denna omständighet bör beaktas i fråga om rättegångskostnaderna oavsett utgången i målet.

SPF

Syftet med framtagandet av SPF:s katalog var att göra en fullständig kartläggning av minoritetsmedier eftersom någon sådan inte gjorts tidigare. Katalogen är resultatet av ett gediget och kvalificerat arbete. Kostnaden för genomförandet av studien inklusive tryckkostnader uppgick till 1 295 000 kr, vilket ger en antydning om måttet på den bakomliggande arbetsinsatsen.

I SPF:s katalog med tillhörande studie beskrivs på ett detaljerat sätt hur SPF:s katalog har tagits fram. Där anges att Leonor Camauer som källor använt sig av bl.a. Immigrantinstitutets katalog. Det utgör inget olovligt intrång att använda katalogen som källa på det sätt som Leonor Camauer har gjort.

Leonor Camauer har genom sin redovisning av arbetets bedrivande klart visat att Immigrant-institutets katalog endast varit en av många källor och att det utöver denna källgranskning tillkom åtskilligt både omfattande och tidsödande arbete innan katalogen var färdigställd. Den lista om 193 titlar som Leonor Camauer omnämner i studien har inte publicerats och utgjorde endast ett arbetsmaterial. Listan reviderades fortlöpande under arbetets gång och blev till slut det som idag är SPF:s katalog.

J

Det är inte konstigt att SPF:s och Immigrant-institutets kataloger till stora delar innehåller samma material eftersom det inte finns så många invandratidskrifter i Sverige. Att många uppgifter i katalogerna är lika innebär inte att den ena katalogen är en kopia av den andra.

Beträffande Presstödsnämndens katalog, som också använts som källa till katalogen, har Stockholms tingsrätt endast stadfäst en förlikning mellan Presstödsnämnden och Immigrant-institutet i domen den 19 september 2005. Tingsrätten har således inte gjort någon prövning av om Presstödsnämndens katalog gjort intrång i Immigrant-institutets katalog.

I fråga om skadeståndet har Immigrant-institutet inte kunnat visa att någon skada uppkommit. SPF har heller inte gjort någon vinning eftersom SPF:s katalog delats ut gratis.

DOMSKÄL

Vittnesförhör har på begäran av båda parter hållits med författaren till SPF:s katalog, Leonor Camauer. Vidare har på begäran av Immigrant-institutet vittnesförhör hållits med Simona Cicortas som bistått Leonor Camauer i hennes arbete med katalogen. Parterna har åberopat skriftlig bevisning.

Tingsrätten prövar först om skyddstiden för Immigrant-institutets katalog har löpt ut. Det som därvid är relevant är om ny skyddstid börjat löpa från år 1992 eller 2001, eftersom det står klart att skyddstiden för 1976 och 1982 års kataloger hade löpt ut vid tiden för det påstådda intrånget.

Katalogskyddet i 49 § upphovsrättslagen gäller till dess 15 år har förflutit från det år då arbetet framställdes. Om arbetet har gjorts tillgängligt för allmänheten inom 15 år från framställningen gäller dock rätten till dess 15 år har förflutit efter det år arbetet först gjordes tillgängligt för allmänheten.

49 § upphovsrättslagen har ändrats i samband med införlivandet av Europaparlamentets och Rådets direktiv 96/9/EG av den 11 mars 1996 om rättsligt skydd för databaser, det s.k. databasdirektivet. 49 § upphovsrättslagen bör så långt det är möjligt tolkas i överensstämmelse med databasdirektivet. Detta innebär i fråga om skyddstiden att en ny sådan börjar löpa om kvalitativt eller kvantitativt sett väsentliga ändringar skett av innehållet i en databas som innebär att det föreligger en kvalitativt eller kvantitativt sett väsentlig investering (se artikel 10.3 i databasdirektivet och prop. 1996/97:11 s. 40 samt Olsson, Upphovsrättslagstiftningen, 2006, s. 414).

Immigrant-institutet har åberopat att det årligen avsatt en fjärdedels års arbetskraft, motsvarande 100 000 kr om året, för granskning och revidering av kataloginnehållet. SPF har inte ifrågasatt dessa uppgifter och de skall därför läggas till grund för bedömningen.

Det är ostridigt att innehållet i 2001 års katalog skiljer sig väsentligt från 1976 års katalog. 2001 års katalog innehåller 230 olika titlar jämfört med cirka 200 stycken i 1992 års upplaga och endast 128 stycken i 1976 års katalog. Nytt i 2001 års katalog är att denna upplaga även omfattar elektroniska tidskrifter samt uppgifter om hemsidor.

Tingsrätten finner, mot bakgrund såväl av de iakttagbara skillnaderna mellan katalogernas innehåll som av Immigrant-institutets uppgifter om den årliga omfattningen av arbetet med revidering av katalogerna att 2001 års katalog innehåll ändrats såväl kvalitativt som kvantitativt på så sätt att en ny skyddstid börjat löpa från den tidpunkt då denna katalog gjordes tillgänglig för allmänheten, d.v.s. från och med publiceringen 2001. Katalogen åtnjöt således skydd enligt 49 § upphovsrättslagen år 2005 då SPF:s katalog publicerades.

Tingsrätten övergår till att pröva om SPF genom publiceringen av katalogen "Minoritetsmedier i Sverige" har gjort intrång i Immigrant-institutets ensamrätt enligt 49 § upphovsrättslagen.

Katalogskyddet innebär att Immigrant-institutet har ensamrätt att framställa exemplar av katalogen och att göra denna tillgänglig för allmänheten. Skyddet gäller själva

sammanställningen som sådan och inte för uppgifter i den och inte heller själva iden att sammanställa invandratidskrifter på det sätt som skett. Det är således tillåtet att återge uppgifter ur katalogen och använda den som källa men inte att eftergöra själva katalogen.

Leonor Camauer har i vittnesförhör redogjort för hur SPF:s katalog togs fram. Hon har bl.a. uppgett att uppgifterna i den arbetslista som hon sammanställde inför arbetet med SPF:s katalog hämtades huvudsakligen från tre olika källor, Presstödsnämnden, Kulturrådet och Immigrant-institutet. Både Leonor Camauer och Simona Cicortas har redogjort för hur arbetslistan reviderades fortlöpande genom att uppgifter lades till och togs bort med ledning av de uppgifter de fick in genom telefonsamtal, intervjuer och enkäter. På så sätt kom arbetslistan till slut att utgöra ett manus för själva katalogen.

En jämförelse mellan SPF:s katalog och Immigrant-institutets katalog från 2001 ger vid handen att katalogernas systematik skiljer sig åt. SPF:s katalog består av två delar och ett register. I första delen, som innehåller de sidor som påstås göra intrång, sorteras medierna efter två klassificeringskriterier, medietyp och språk. I avsnittet tidningar och tidskrifter är språket huvuduppslagsord och inom varje språk är tidskrifterna alfabetiskt ordnade. I registret anges tidskrifterna i bokstavsordning med sidhänvisningar till var de återfinns i katalogen. I Immigrant-institutets katalog är tidskriftstitlarna listade i alfabetisk ordning och i registret är titlarna sorterade efter språk.

SPF:s katalog innehåller delvis annan information än Immigrant-institutets, såsom geografisk fördelning i Sverige, kontaktperson och län.

I

De ovan nämnda skillnaderna i katalogernas systematik och innehåll leder enligt tingsrättens bedömning till att SPF genom publiceringen av sin katalog inte kan anses ha framställt exemplar av Immigrant-institutets katalog eller någon väsentlig del därav.

På grund av det anförda skall käromålet lämnas utan bifall.

Vid denna utgång är Immigrant-institutet skyldigt att ersätta SPF:s rättegångskostnader. SPF har yrkat ersättning med 50 000 kr, allt avseende ersättning för nedlagt arbete. Immigrant-institutet har som skälig ersättning vitsordat 30 000 kr. Tingsrätten finner att den yrkade ersättningen är skälig.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se domsbilaga (DV 401)

Överklagande adresserat till Svea hovrätt skall ha kommit in till tingsrätten senast den 4 januari 2006.

C&41~

Tomas Norström

Mari Heidenborg

<

~~~~~

Kajs--Bergkvist J

]

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I TVISTEMÅL

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om någon part vill överklaga domen, eller ett i domen intaget beslut, skall han göra detta skriftligen. Överklagandet skall ställas till den hovrätt som finns angiven i slutet av domen men skall skickas till tingsrätten. Vad som skall anges i överklagandet framgår av ÖVERKLAGANDETS INNEHÅLL nedan. Överklagandet måste ha kommit in till tingsrätten inom tre veckor från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen. Tingsrätten skickar överklagandet till hovrätten.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen till samma hovrätt (s.k. *anslutningsöverklagad/de*) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet skall också i detta fall skickas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten inom en vecka från den i domen angivna sista dagen för överklagande. Tingsrätten skickar även detta överklagande till hovrätten. *Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.* Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett i domen intaget beslut som angår honom. I fråga om ett sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

BESTÄMMELSERNA OM PRÖVNINGSTILLSTÅND

För att hovrätten skall pröva överklagandet fordras i vissa fall att hovrätten först beviljar prövningstillstånd. När prövningstillstånd krävs skall i överklagandet särskilt anges vilka omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd skall meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

I tvistemål som avser pengar eller saker som kan omsättas i pengar krävs prövningstillstånd för att hovrätten skall pröva tingsrättens dom eller beslut

1. om målet har handlagts som ett småmål (ett s.k. FT-mål) eller
2. om värdet av det man tvistar om är mindre än ett basbelopp (39.700 kr år 2006).

Undantag från kravet på prövningstillstånd

Prövningstillstånd behövs inte om överklagandet avser

1. ett avgörande i mål som skall handläggas av tingsrätt i särskild sammansättning (bl.a. familjemål),
2. ett beslut som rör annan än part eller intervenient,
3. ett beslut genom vilket tingsrätten ogillat jäv mot en domare, eller
4. ett beslut genom vilket en missnöjesanmälan eller ett överklagande avvisats.

När kan prövningstillstånd ges?

Prövningstillstånd får meddelas endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt,
2. det finns anledning att ändra det slut tingsrätten kommit till eller
3. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

ÖVERKLAGANDETS INNEHÅLL

I överklagandet skall anges

1. den överklagade domen med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadress, yrke, personnummer och telefonnummer, varvid parterna

benämns klaganden respektive motpart,

3. den ändring som yrkas i tingsrättens dom,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
5. de bevis som åberopas och vad som skall styrkas för varje bevis, samt
6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd skall meddelas.

Har en omständighet eller ett bevis som åberopas i hovrätten inte lagts fram tidigare skall klaganden i mål där förlikning om saken är tillåten förklara anledningen till varför omständigheten eller beviset inte åberopats i tingsrätten. Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare skall ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det skall hållas ett förnyat förhör med ett vittne, en sakkunnig eller en part eller förnyad syn på stället, skall han ange det och skälen till detta. Han skall också ange om han vill att motparten skall infinna sig personligen vid huvudförhandling i hovrätten.

OBSERVERA

1. Överklagandet skall alltså vara ställt till hovrätten men *länkas eller skickas till tingsrätten*. Om handlingarna skickas med posten skall det ske i fullständigt fränkerad försändelse.
2. Till överklagandet skall bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte part bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på partens bekostnad.
3. Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.